

LŠTA pranešimas
2025 m. birželio 12 d.

Europos CŠT rinkos apžvalga 2025: dekarbanizacija įsibėgėja

Centralizuotas šildymas tampa vis svarbesniu sprendimu miestams ir pramonei, leidžiančiu pereiti nuo iškastinio kuro prie vietinių, patikimų ir atsinaujinančių šilumos šaltinių. Apie tai pristatė Euroheat&Power šią savaitę publikuotame statistiniame leidinyje [DHC Market Outlook 2025](#).

Ataskaitoje pateikiama išsami Europos šalių centralizuotai tiekiamos šilumos ir vėsumos rinkos apžvalga, parengta remiantis nacionaliniais 2023 metų duomenimis, kuriuos renka tarptautinė asociacija **Euroheat&Power**. Informaciją apie Lietuvos šilumos ūkį šiam leidiniui kasmet teikia **Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija**.

Šiuo metu Europoje veikia apie **19 000** įvairaus dydžio centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemų, kurių bendras tinklų ilgis siekia **199 028 km** – nuo didelių, virš 1000 km ilgio integruotų tinklų sostinėse iki mažesnių, aptarnaujančių kelis savivaldybių pastatus ar gyvenamuosius kvartalus kaimo vietovėse. Šiluma tiekama beveik **80 mln. gyventojų**.

2023 m. CŠT tiekimo apimtys sumažėjo daugiau kaip **3 %**, daugiausia dėl švelnesnių klimato sąlygų ir diegiamų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, reaguojant į kuro kainų pokyčius, kilusius per energetikos krizę. Tačiau vartotojų skaičius ir tinklų ilgis toliau augo – per metus trasų ilgis padidėjo **1,8 %**, prijungus **236 353** naujus objektus.

Atsinaujinančios energijos ir atliekinės šilumos dalis šilumos gamybos struktūroje Europoje pasiekė **44,1 %**, o tai – **9,4 %** augimas, palyginti su 2022 m. Iškastinio kuro kiekiai toliau mažėjo, jį keitė atsinaujinantys energijos ištekliai, įskaitant didelės galios šilumos siurblius ir elektros katilus, kurių dalis padidėjo beveik 60 %.

Lietuva ir toliau išlieka tarp lyderių CŠT sektoriaus dekarbonizacijos srityje – beveik **80 %** šilumos šalyje pagaminta iš **vietinio biokuro** ir **komunalinių atliekų**.

Prognozuojama, kad per artimiausius penkerius metus **CŠT plėtra Europoje spartės**. Vien Vokietijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, Lenkijoje ir kitose šalyse planuojama prijungti daugiau kaip 8,5 mln. naujų namų ūkių. Pavyzdžiui, Latvijoje ir Estijoje šiuo metu CŠT tinklų modernizavimui ir naujų vartotojų prijungimui skiriamos ES struktūrinių fondų lėšos. Tuo tarpu Lietuvoje tikslinga parama tiek naujų vartotojų prijungimui, tiek senų vamzdynų modernizavimui nebeskiriama, priešingai nei ankstesniais ES paramos laikotarpiais. Apžvalgoje pažymima, kad kai kuriose šalyse svarbias investicijas į šią infrastruktūrą stabdo

reguliacinis neapibrėžtumas. Akcentuojama, kad **būtinai aiškūs politikos signalai ir finansinės priemonės** – kuo greičiau, tuo geriau.

Europos Komisija 2026 m. pradžioje planuoja paskelbti atnaujintą **ES šildymo ir vėsinimo strategiją**. Dokumente pabrėžiama miestų CŠT sistemų diegimo ir modernizavimo svarba, siekiant sumažinti šildymo kainų svyravimus ir maksimaliai integruoti atsinaujinančius energijos šaltinius. Ypatingas dėmesys skiriamas atliekinės šilumos surinkimui bei vietinių šilumos šaltinių, tokių kaip geoterminė energija, naudojimo skatinimui.

ES paramos fondai bei supaprastinta valstybės pagalbos teikimo sistema taps svarbiais instrumentais, mažinančiais rizikas ir padedančiais finansuoti centralizuoto šildymo ir vėsinimo projektus bei skatinti tarpsektorinį bendradarbiavimą.

Visa apžvalga - [čia](#)